

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Norske banker under EUs kapitalkravsregelverk – hva blir nytt ved EØS-tilpasningen og hva vil komme i årene fremover?

Kapitalkravsseminar, Finans Norge 22. november 2018

Ann Viljugrein, direktør for bank- og forsikringstilsyn

Agenda

- Europeiske tilsynsmyndigheter og EFTA
- EØS-tilpasning CRD IV og CRR
 - Konsekvenser for regelverksstruktur mv.
 - Vesentlige endringer i pilar 1, 2 og 3
- CRD V – endringer som kan bli vedtatt i 2019
- Baselkomiteens nye standard
- Regelverksforslag

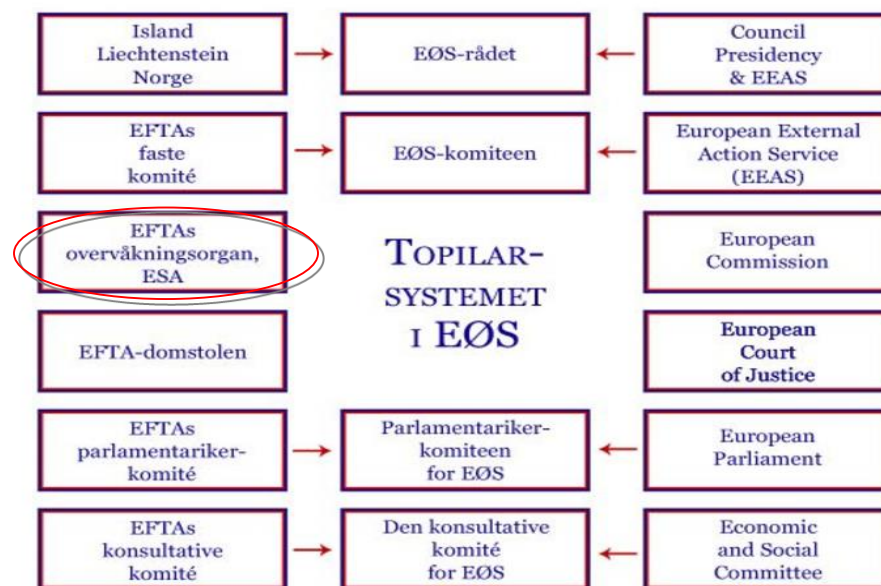
EBA og EFTAs myndighet i det europeiske tilsynssystemet

EBA kan

- pålegge nasjonale tilsynsmyndigheter å iverksette tiltak for å overholde finansmarkedsrettsaktene.
- megle mellom nasjonale finanstillsyn, og avgjøre uenighet en dersom de nasjonale tilsynene ikke selv blir enige.
- iverksette midlertidige tiltak for å unngå kriser i finansmarkedene, f.eks. forby et produkt.

Hvis ikke nasjonale tilsyn følger opp pålegg fra EBA, kan EBA gi bindende pålegg direkte til et foretak i EU

EBA skal forberede avgjørelser vedr. EFTA-land for **EFTAs overvåkingsorgan** som fatter vedtak

EØS-tilpasning: Konsekvenser for regelverksstruktur

- Finansforetaksloven
 - Finansforetaksforskriften
 - Kapitalkravsforskriften
 - Store engasjementsforskriften
 - Beregningsforskriften del B (ansvarlig kapital)
 - Forskrift om likvide eiendeler/utbetalinger
- Erstattes av henvisning til CRR-forordningen (i CRR/CRD IV-forskriften) med utfyllende bestemmelser
- CRR/CRD IV-forskriften → Vil inneholde henvisning til forordninger, nasjonale valg og presiseringer

«Single rulebook»

- Direktiv (gjennomført i norsk lov/forskrift)
- Forordning (gjennomføres ved henvisning i lov eller forskrift)
- Bindende tekniske standarder (RTS/ITS)
(gjennomføres ved henvisning i forskrift)
- Q&A
- EBAs anbefalinger (guidelines)

<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/single-rulebook/interactive-single-rulebook/-/interactive-single-rulebook/toc/504>

- Eksplisitte nasjonale valg i regelverket
 - Bl.a. virkemidler av hensyn til finansiell stabilitet i enkeltland og enkelte andre nasjonale valg for å ta hensyn til nasjonale forskjeller.
- Tilsynspraksis
 - Herunder Pilar 2
 - Herunder vurdering av IRB

Konsekvenser EØS-tilpasning

Endring i pilar 1: SMB-rabatt

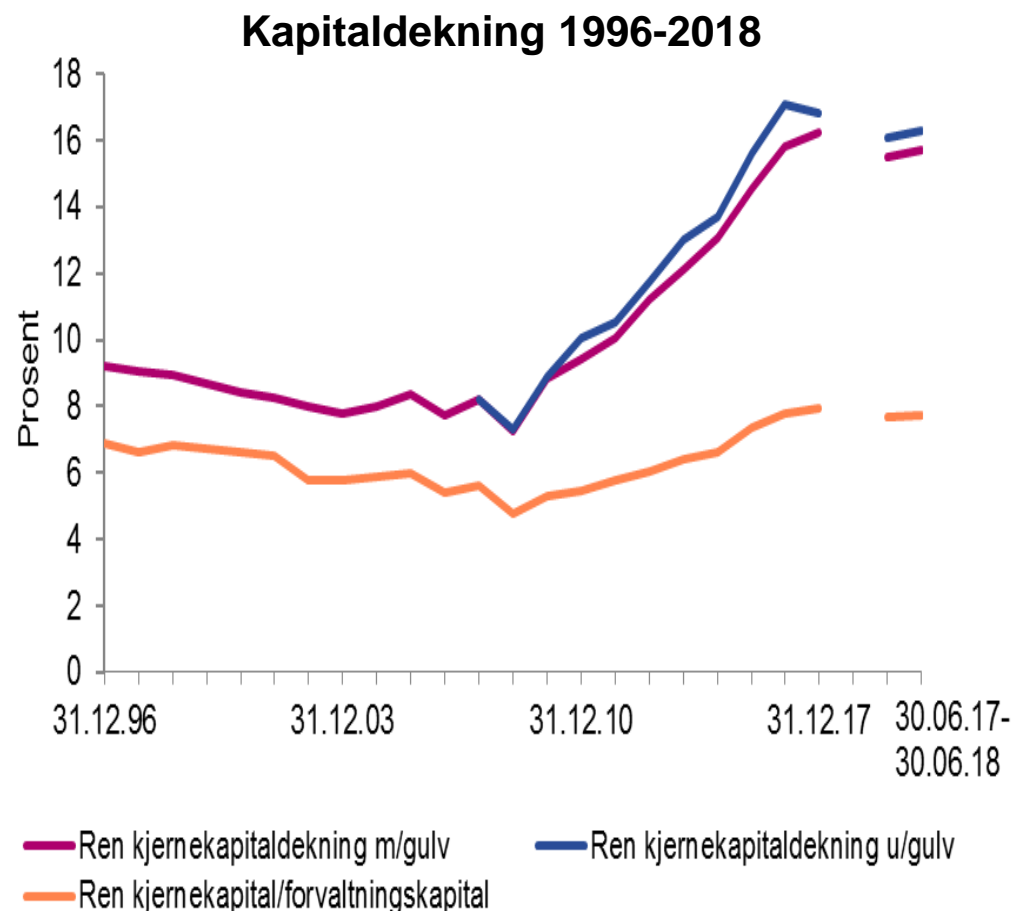
- SMB-rabatt
 - For lån under 1,5 millioner euro til bedrifter med maksimal årlig omsetning på 50 millioner euro.
 - Rabatt = 23,8 prosent, dvs. at kapitalkravet blir 76,2 prosent av tidligere krav for slike engasjement.
 - Gjelder både IRB- og standardmetode.

Endring i pilar 1: Basel I-gulvet

- Opprinnelig en overgangsordning som skulle begrense reduksjonene i beregningsgrunnlaget ved bruk av interne modeller.
- Videreført av Baselkomitéen som også har foreslått et permanent gulv.
- CRR overgangsbestemmelse utløp 31.12.2017.

Viktig å bevare reell soliditet etter EØS-tilpasning

- Bortfall av gulvet – ekstra viktig med robuste IRB-modeller
- Pilar 2 skal dekke risikoer som ikke er dekket i pilar 1
- Uvektet kjernekapitalandel viktig indikator

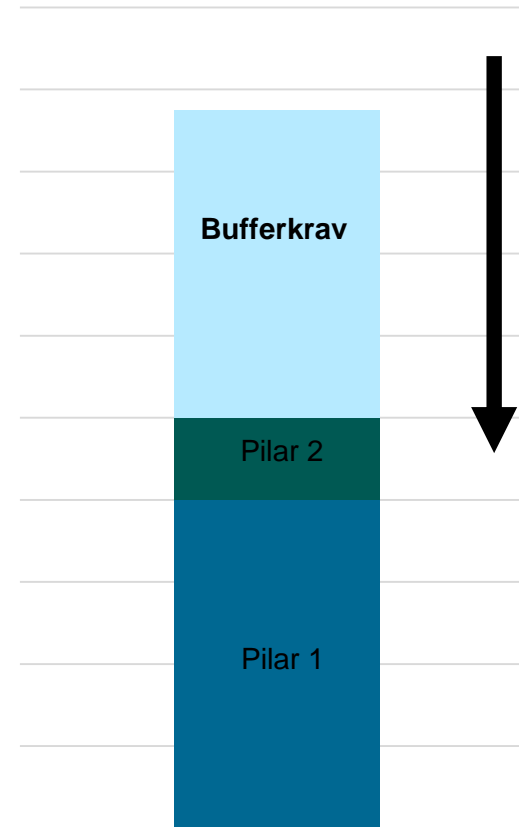

Uvektet kjernekapitalandel

- Minimumskrav banker og kredittforetak: 3 prosent
- Bufferkrav: banker 2 prosent
- *systemviktige banker* 3 prosent
- CRR inneholder ikke tallfestet krav til uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio)
 - *“Until (...) the harmonisation of a leverage ratio in 2018, Member States should be able to apply such measures as they consider appropriate”*
- Forslag til revidert CRR: Minimumskrav på 3 prosent.
- Finanstilsynets vurdering: Bufferkrav kan videreføres med hjemmel i CRD IV-direktivets artikkel 87.

Automatiske restriksjoner ved brudd på bufferkrav

- «Stacking order» av kapitalkrav fremgår ikke klart i CRR, men av EBAs opinion 2015/24.
- Norsk praksis i dag ikke i samsvar med EBAs opinion.
- Foreslås presisert i revidert CRR.
- Finanstilsynet foreslår tilpasning av norsk praksis til dette.

- Særskilte krav til foretak av «vesentlig betydning og kompleksitet». FTs vurdering:
 - Foretak med forvaltningskapital over 100 mrd.
 - Foretak som har tillatelse til å bruke interne modeller
- Foreslått terskel for
 - Når styremedlemmer er underlagt begrensninger på antall styreverv
 - Krav til styreutvalg
 - Forutsetter at hele styret fungerer som utvalg
 - Separat risikostyring og compliance

Pilar 3 - offentliggjøring

FTs høringsnotat omtaler:

- Offentliggjøringskrav vil følge av CRR-forordningen del 8
- Nye offentliggjøringskrav:
 - Mer omfattende offentliggjøringskrav for OMF-foretak
 - Offentliggjøringskrav for virksomhet i andre land
- EU Kommisjonen har vedtatt flere utfyllende forordninger om offentliggjøring, vil bli en del av norsk regelverk
 - Ansvarlig kapital
 - Motsyklisk buffer
 - Uvektet kjernekapitalandel
 - Pantsatte eiendeler
- EBA har publisert flere anbefalinger
 - Standard skjema
- Finanstilsynet vil publisere et rundskriv med informasjon om pilar 3-krav.

Rapportering til EBA

- Nå: Finanstilsynet videresender rapporter for de tre største bankene til EBA.
- Fra Q4 2019 (ev noe senere): Rapporter for alle banker skal videresendes til EBA.
- Finanstilsynet påpeker i høringsnotatet om CRR utfordringer med rapportering for deltakere i samarbeidende grupper som leverer forenklet (nasjonal) rapportering på konsolidert basis.

Anbefalinger fra EBA

F.eks:

- Guidelines on internal governance (2017/11)
- Guidelines on credit risk management practices and accounting for expected credit losses (2017/06)
- Guidelines on the application of the definition of default (2016/07)

Anbefalingene har til formål å sikre en harmonisert praktisering av regelverket på europeisk nivå.

Finanstilsynet bekrefter overfor EBA om anbefalingen vil følges. Bekreftelsen innebærer at Finanstilsynet anser anbefalingen å være i samsvar med norsk lovgivning som gjennomfører det relevante EU-regelverket. Dette innebærer at Finanstilsynet vil legge vekt på anbefalingens innhold i sin praktisering og håndheving av norske rettsregler på området.

Hva ligger foran oss?

Nåværende CRD IV og CRR inn i
EØS-avtalen
Endringer i norsk regelverk
fastsettes av Stortinget/dept

CRD V
Trilogforhandlinger pågår i EU,
vedtak i løpet av noen måneder?
Deretter inn i norsk regelverk
Trer i kraft i EU 2 år etter vedtak
Førtidig innføring av deler?

Baselkomiteens reviderte
standard
1. januar 2022
Forhandlinger og vedtak i EU,
deretter inn i norsk regelverk

CRD V – forslag til endringer

Bl.a.

- Krav til stabil, langsiktig finansiering Net Stable Funding Ratio (NSFR)
- Justeringer i SMB-rabatten og innføring av fordelaktig behandling av infrastrukturinvesteringer
- Endringer i regelverket for motpartrisiko og eksponering mot CCP
- Endringer i regelverket for markedsrisiko
- Endringer i store engasjementsregelverket
- Minstekrav til uvektet kjernekapitalandel
- Endringer i rammeverket for Pilar 2
- Proporsjonalitet i Pilar 3

EBA SREP/Pilar 2-anbefaling

Anbefaling juli 2018 som blant annet omhandler:

- Pillar 2 Guidance
- Renterisiko i bankboken
- Stresstester

Finanstilsynet tar sikte på å publisere en revidert versjon av SREP-rundskrivet tidlig 2019.

Basel III («IV»)

Ny standard vedtatt desember 2017:

- Mer risikofølsom standardmetode
- Ny metode for operasjonell risiko
- Endrede regler for bruk av interne modeller
- Gulv på beregningsgrunnlaget (72,5 prosent av grunnlaget beregnet med ny standardmetode)
- Bufferkrav leverage ratio (for G-SIBs)

- Skal tre i kraft 1. januar 2022 (enkelte overgangsregler)

Systemviktige foretak – forslag om endring i kriterier

- Gjeldende regelverk:
 - Forvaltningskapital > 10 pst. av BNP
 - Utlån > 5 pst. av samlede utlån
- Forslag til tilleggskriterium
 - Utlån > 10 pst. av samlede utlån til bedriftsmarkedet i en region
- Virkningstidspunkt foreslås vurdert når kretsen av systemviktige foretak fastsettes neste år.
- Dersom forslaget følges opp, vil flere av regionbankene kunne bli definert som systemviktige

Definisjonen av mislighold – nasjonalt valg

- Et engasjement skal anses som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager **og beløpet ikke er uvesentlig**.
- Myndighetene skal, innenfor rammer fastsatt i kommisjonsforordningen, fastsette grenser for hva som anses som et vesentlig beløp. Det skal settes en absolutt grense (et beløp) og en relativ grense (en andel av totalengasjementet), separat for utlån til massemarkedet og for øvrige utlån. Begge grensene må overstiges før et beløp anses å være vesentlig.

Finanstilsynets forslag (på høring til 4. januar 2019):

	Relativ grense	Absolutt grense
Massemarked	0 %	1000 kroner
Andre utlån	1 %	2000 kroner

Avslutning

- Norsk regelverk allerede i stor grad tilpasset EU-regler.
- Handlingsrommet for norske myndigheter snevres noe inn, og europeisk tilsyn kommer tettere på norske banker.
- Norske banker er lønnsomme og konkurransedyktige.
- Soliditeten som er bygd opp siden bankkrisen bør ikke svekkes.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

Personlig e-postadresse

